

Oponentský posudek disertační práce paní Barbory Fričové na téma „Agonistic encounters of fallow deer (*Dama dama*) males during the rut“

Autorka vypracovala disertační práci jako soubor třech publikací v mezinárodních časopisech zpracovaných spolu s kolektivem spolupracovníků. Dvě publikace již vyšly a třetí je v tisku. Tyto publikace jsou doplněny o všeobecný úvod týkající se tematiky práce, krátkou diskusi a seznam použité literatury.

Předložená disertační práce je orientována na oblast sociálního chování daňka skvrnitého a objasňuje některé detaily říjného chování daňků. Předložená práce má přednost v promyšlenosti výzkumu, patřičné hloubce zpracování tématu, získání dostatku materiálu, výborném vyhodnocení dat a úspěšném publikování výsledků. Dohromady tak autorka vytvořila kvalitní studie, které přispívají k poznání procesů během říje.

Stručné zhodnocení hlavních charakteristik

Hlediska	Hodnocení (A = výborně až F = nedostatečně)
Aktuálnost a odborná úroveň práce	A
Využití odborné literatury	A
Vhodnost metodiky řešení	A
Interpretace výsledků, diskuse	B
Formální úprava práce	B
Přístup řešitele k řešení úkolu	B

Slovní zhodnocení práce a připomínky

Předložená disertace je plně založena na práci širšího kolektivu oddělení etologie VUŽV v Uhřetěvsi vedeného prof. Bartošem, který byl i školitelem Mgr. Fričové. O tom, že si autorka uvědomuje přínos kolektivu pro vlastní výsledky, svědčí mimo rozsáhlé poděkování

v úvodu i kapitola diskuse k její vlastní disertaci, která příznačně začíná slovy „our study...“. Fakt, že jde o kolektivní díla, v žádném případě nesnižuje jejich hodnotu. Spíše naopak ukazuje na schopnost pracovat v kolektivu, což je v dnešním světě stále významnější a já vyzdvihuji schopnost autorky působit v takto dělném a jistě i náročném kolektivu spolupracovníků. Jen by v této souvislosti bylo vhodné, aby autorka doložila svůj podíl na publikacích vyjádřením školitele, případně dalších hlavních spolupracovníků. Práci by se na první pohled dala vytknout určitá strohá forma a osobně bych přivítal poněkud obsáhlejší nastínění problémů a hypotéz a závěrečnou diskusi, ovšem vše potřebné je obsaženo v příložených publikacích a autorka poněkud preferuje obsah nad formou. Na úroveň dosažených výsledků to samozřejmě nemá vliv a i z hlediska jejího doktorského studia je podstatné, zda byly výsledky publikovány. Práce proto obsahuje vše potřebné v minimálním rozsahu. Pokud jde o dosažené výsledky, je moje práce výrazně zjednodušena tím, že prošly recenzním řízením v mezinárodních časopisech (Aggressive Behaviour, IF 1,0 a Folia Zoologica, IF 0,5).

K celé práci mám následující zamyšlení či komentáře:

Studium sociálního chování velkých býložravců je vysoce atraktivním, ale zároveň i značně nesnadným úkolem, který vyžaduje vysoké nasazení. Z tohoto pohledu je skutečně impozantní rozsah nasbíraných dat, která byla základem pro zpracování. Myslíte, že pracnost vámi zvoleného tématu a používaných metod je srovnatelná s jinými obory zabývajícími se biologií velkých býložravců a jaké metody jsou perspektivní pro studium sociálních interakcí?

Dále by mne zajímal názor autorky práce na roli samic u sledované populace daňků pro průběh jejich vzájemných střetnutí. Je pro mne poněkud překvapující, že z výsledků vyplynulo, že říjící samce prakticky nezajímá, zda se na ně nějaké samice dívají či nikoliv.

Rovněž jste zjistila, že daněly jen velmi neochotně opouštějí daňka, kterého si předtím zvolily bez ohledu na výsledek souboje, a pro samce je tedy zásadní ovlivnit výběr daněl ještě předtím, než se pro nějakého rozhodou. Na čem bude nejvíce záviset první výběr daněl?

Celkové zhodnocení disertační práce:

předloženou práci považuji po stránce odborného zaměření, samotného experimentálního zajištění a úrovně zpracování za doklad vysoké odbornosti Mgr. Barbory Fričové. Její disertační práci proto doporučuji komisi k přijetí.

V Brně

Doc. Ing. Jiří Kamler, Ph.D.

12. června 2008